

Portal Województwa Lubuskiego

Polska Akademia Nauk: „Katastrofa ekologiczna na Odrze nie miała przyczyn naturalnych”

Kategoria - Odra

Data publikacji -14 września 2022 godz. 15:28

To, o czym mieszkańcy nadodrzańskich regionów mówią od kilku tygodni, potwierdziła właśnie Polska Akademia Nauk.

Właśnie opublikowany został komunikat interdyscyplinarnego zespołu doradczego ds. kryzysu klimatycznego – działającego przy PAN. Pod opinią podpisały się także **Komitet Gospodarki Wodnej PAN i Komitet Inżynierii Środowiska.**

Kilka przyczyn katastrofy na Odrze

Eksperci w wyniku swoich badań wymieniają kilka przyczyn katastrofy na Odrze:

- długotrwały, niski stan wody (zwiększenie wrażliwości rzeki na dopływające zanieczyszczenia)
- zrzuty ścieków ze związkami biogennymi
- zrzuty zasolonych wód przemysłowych lub kopalnianych, które wytwarzają toksyny zabójcze dla ryb i fauny oddychającej skrzelami (to wskazują również jako przyczynę namnażania tzw. złotych alg)
- uwolnienie metali ciężkich, które przez lata zgromadziły się w osadach dennych
- wzrost temperatury
- znaczącą zmianę warunków hydrologicznych w Odrze, która była spowodowana jej regulacją, piętrzeniem i użytkowaniem dla celów żeglugi śródlądowej – skutkującą korzystnym dla namnażania glonów wydłużeniem czasu retencji wody w rzece;

Nie można twierdzić, że katastrofa miała przyczynę naturalną

W komunikacie PAN czytamy: „Każda z wymienionych powyżej przyczyn wynika z bezpośredniego lub pośredniego wpływu człowieka na system przyrodniczy, tak więc w żadnym wypadku nie można twierdzić, że katastrofa ekologiczna na Odrze miała przyczynę naturalną. Można wręcz wprost powiedzieć, że stanowi ona modelowy przykład nowych, wieloczynnikowych zagrożeń związanych ze zmianą klimatu”.

Wnioski z katastrofy na przyszłość

Interdyscyplinarny zespół ekspercki wskazuje dodatkowo, że jeśli chcemy zmniejszyć zagrożenia podobnymi katastrofami w przyszłości, musimy wyciągnąć z obecnej katastrofy wnioski i patrzeć na planowane działania przez pryzmat adaptacji rzeki do zmiany klimatu.

Autorzy raportu wymieniają też swoje zalecenia w kwestii m.in.:

1. zarybiania Odry,
2. odtwarzania odporności ekosystemu rzecznego
3. działań na rzecz renaturyzacji rzeki
4. wstrzymania prac regulacyjnych
5. rezygnacji z planów rozwoju żeglugi
6. zrewidowania pozwoleń wodno-prawnych i przepisów w tym zakresie

7. utworzenie specjalnego programu badawczo-wdrożeniowego
8. zwiększenie społecznej kontroli nad gospodarką wodną
9. powołania niezależnej, apolitycznej grupy składającej się z naukowców, ekspertów i organizacji pozarządowych, która mogłaby zająć się wypracowaniem kierunków adaptacyjnej polityki wodnej w Polsce